

Lajittelu ja kiertotalous

18.3.2025

Elsa Rintala, ympäristöasiantuntija
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Olemme yleishyödyllinen, yhteiskunnallinen ja sosiaalinen yritys

Toiminnan tuotto käytetään paikalliseen ympäristötyöhön ja työllistämiseen. Emme jaa voittoa omistajillemme.

Keskivertosuomalainen
kuluttaa noin **40 000 kg**
luonnonvaroja
ja
tuottaa
10 000 kg CO₂e päästöjä
vuodessa.

Kierrätys-
keskus

Tavaran elinkaari

LUONNON-VARAT

RAAKA-AINEET

TUOTANTO

KAUPPA

KULUTTAJA

SEKAJÄTE

KORJAUS
UUDELLENKÄYTTÖ

**Yli 95 prosenttia luonnonvaroista
kuluu näiden vaiheiden aikana.**

Kun mitä tahansa valmistetaan, tarvitaan paljon luonnonvaroja.

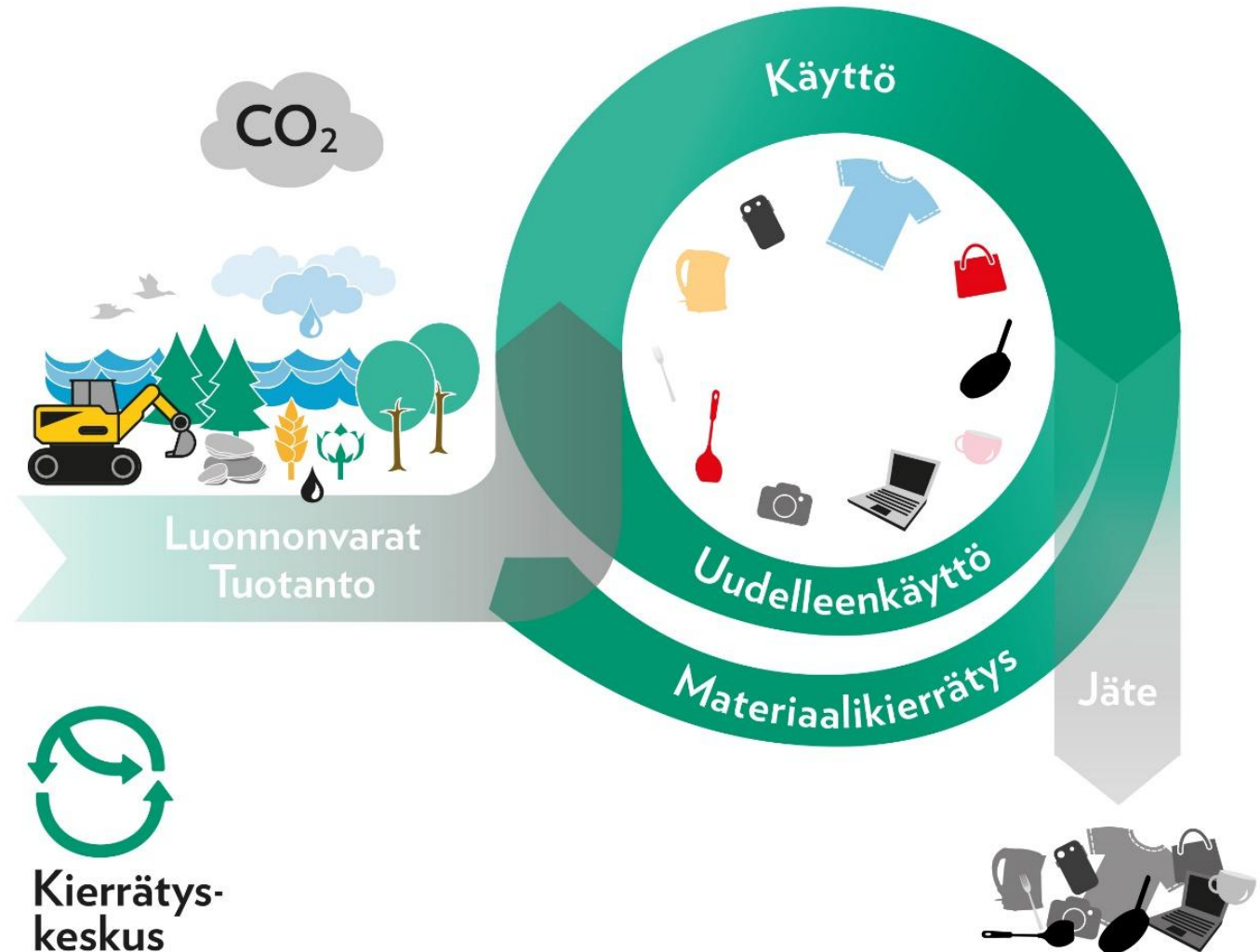
Materiaalien kierrättäminen säästää luonnonvaroja.

- ✓ Lajittelemalla jätteet saadaan arvokkaat materiaalit talteen.
- ✓ **Kierrätys ei poista tuotannon aikaisia ympäristövaikutuksia**

Kiertotalous

- Materiaalit hyödynnetään korkeimman arvon mukaisesti
- Vaatii hyvää suunnittelua ja toimivia arvoketjuja

Kiertotalouden bisnesmallit eli

kiertotalous käytännössä

Kiertoihin perustuvat toimintaketjut

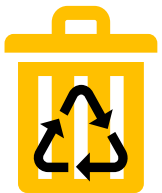
Jakamisalustat

Tuote palveluna

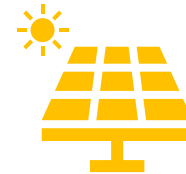
Tuotteen elinkaarien pidentäminen

Kierrätys ja kiertoon palauttaminen

Uusiutuva energia

Poimintoja jätelaista

1 § [\(15.7.2021/714\)](#)

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista.

11 §

Etusijajärjestyksen noudattamisen edistäminen

Viranomaisen ja julkisoikeudellisen laitoksen ja yhteisön on omassa toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan käytettävä kestäviä, korjattavia, uudelleenkäytettäviä, kierrätettäviä ja kierrätetyistä raaka-aineista valmistettuja tuotteita sekä palveluita, joissa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta jätettä.

Jätelain etusijajärjestys

~ kiertotalousmalli

1. Jätteen välttäminen
2. Uudelleenkäyttö = hyödyntäminen sellaisenaan
3. Kierrätys = hyödyntäminen materiaalina
4. Hyödyntäminen energiana
5. Turvallinen loppusijoitus
(= kaatopaikka)

Jätteen vähentäminen työpaikalla

– vähennä luonnonvarojen kulutusta:
vähemmän ja parempaa sekä hyvä tavara kiertoon!

- Mikä on vielä käyttökelpoista?
 - Voiko käyttöikää pidentää huoltamalla ja korjaamalla?
 - Voiko ostamisen ja omistamisen sijaan hankkia palvelua?
 - Voiko uuden sijaan hankkia käytettyä?
 - Onhan tilausmäärät optimoitu ja hankinnat laadukkaita?
 - Kertakäytön välttäminen?
-
- Onko tuote tai pakkaus helposti kierrätettävissä materiaalina?

Esimerkkejä omalta työpaikalta?
Voit kirjoittaa keskusteluun.

Lajitteluasiaa

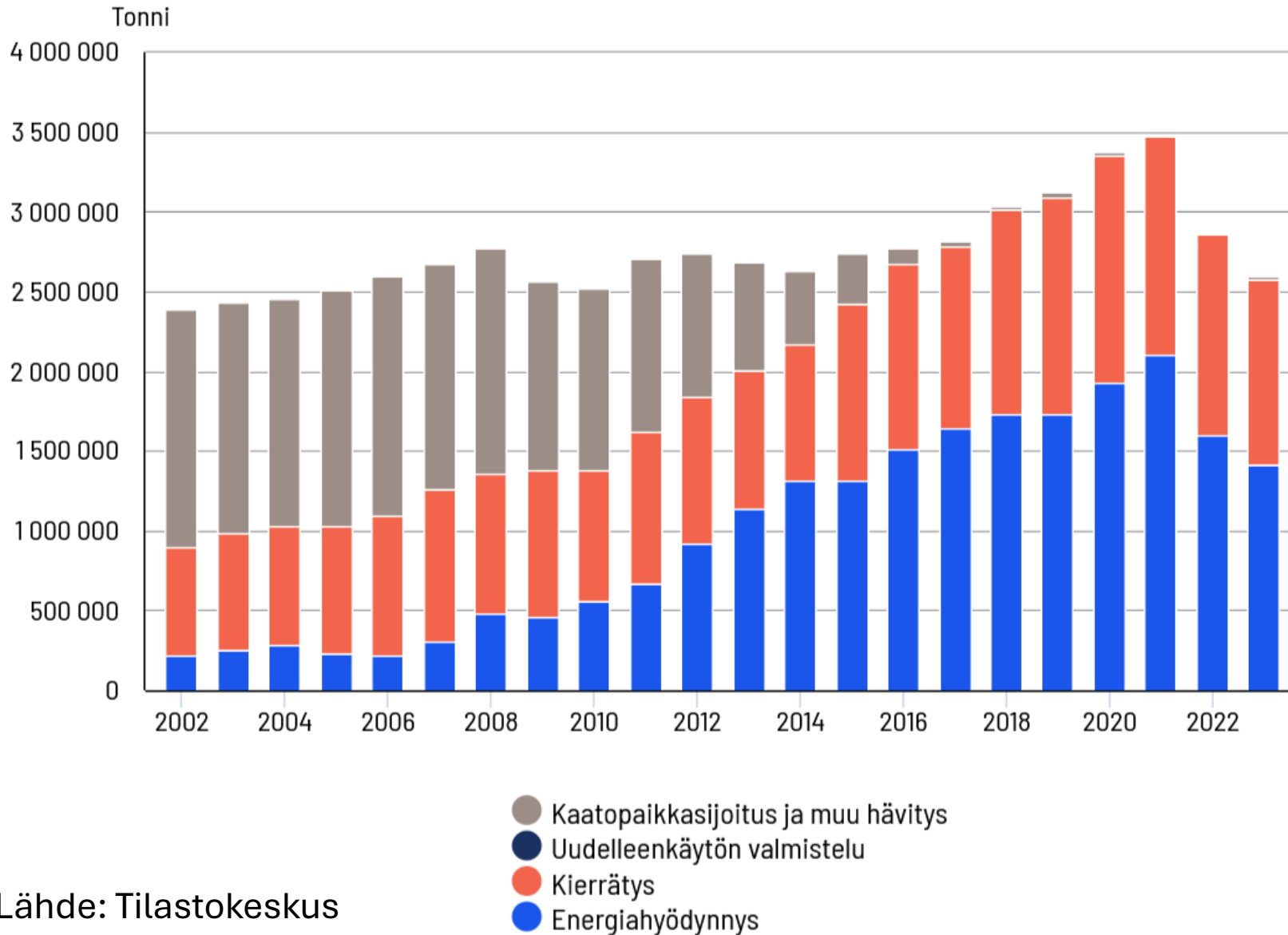
Kierrätys-
keskus

Kolme syytä vähentää ja kierrättää jätettä

- Ympäristö
- Lainsäädäntö / sääntely
- Taloudellisuus

Yhdyskuntajätteet käsittelytavoittain vuosina 2002-2023

Lähde: Tilastokeskus

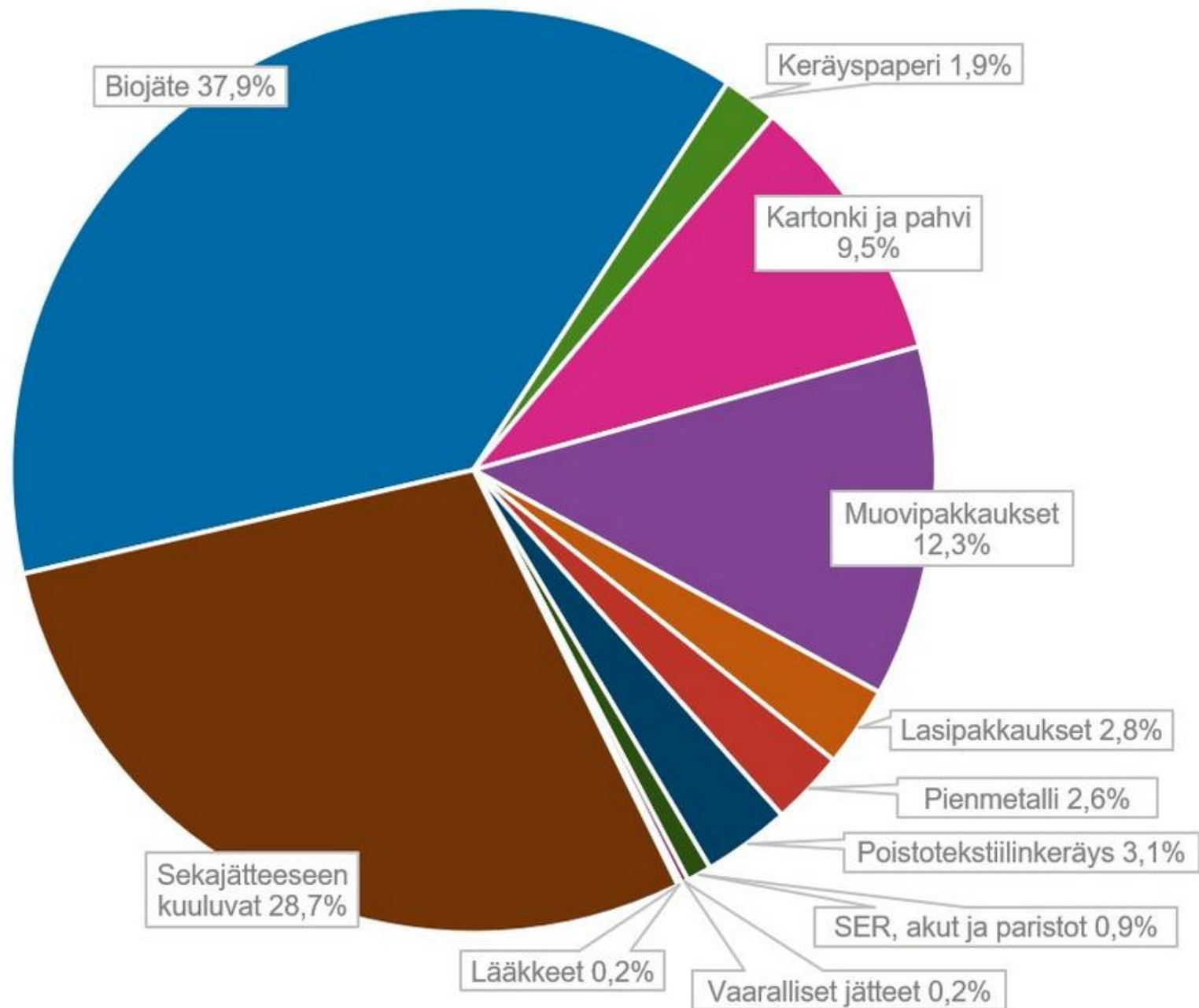
2023
kierrätys
+uudelleenkäyttö
44,6%

EU:n tavoite
55% 2025
65% 2035

Pääkaupunkiseudun sekajätetutkimus 2025

Noin 2/3 kotien sekajätteestä olisi voitu lajitella kierrätykseen kiinteistöllä

Miten jätteet olisi voitu lajitella kotona?

Kierrätys säästää päästöjä ja luonnonvaroja

- Kaikesta tuotetusta teräksestä 70 % on edelleen käytössä.
- Teräsromun käyttö uuden malmin sijaan vähentää CO₂-päästöjä 58 %.
- Kierrätysteräksen käyttö uuden teräksen materiaalina vähentää ilmansaasteita 86 %, vedenkulutusta 40 % ja veden saastumista 76 %.
- Kaikesta tuotetusta alumiinista 75 % on edelleen käytössä.
- Kierrätettyä alumiiniromua käyttämällä voidaan vähentää CO₂-päästöjä 92 % raaka-alumiiniin käyttöön verrattuna.

Lähde: stenarecycling.fi

Lajittelu säästää rahaa

- Jätehuollon maksaa aina asiakas
- Sekajäte on aina kalleinta
- Tuottajavastuun alaisten jätteiden kierrätyksestä vastaavat tuottajat, asiakas maksaa kuljetuspalveluista
- Oikeaoppisen lajittelun lisäksi kannattaa seurata jäteastioiden täyttöastetta

Kierrätyskeskus

Aloita tästä!

ON

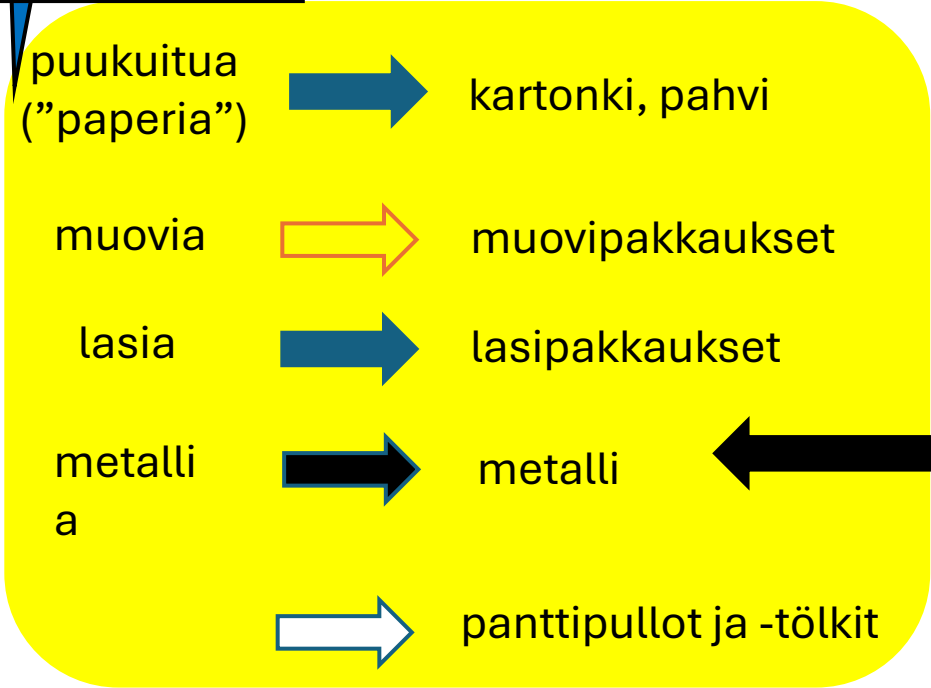
Onko se pakkaus?

EI

Kaupasta kartonkiin, KK!

Pakkauksesta suurin osa on

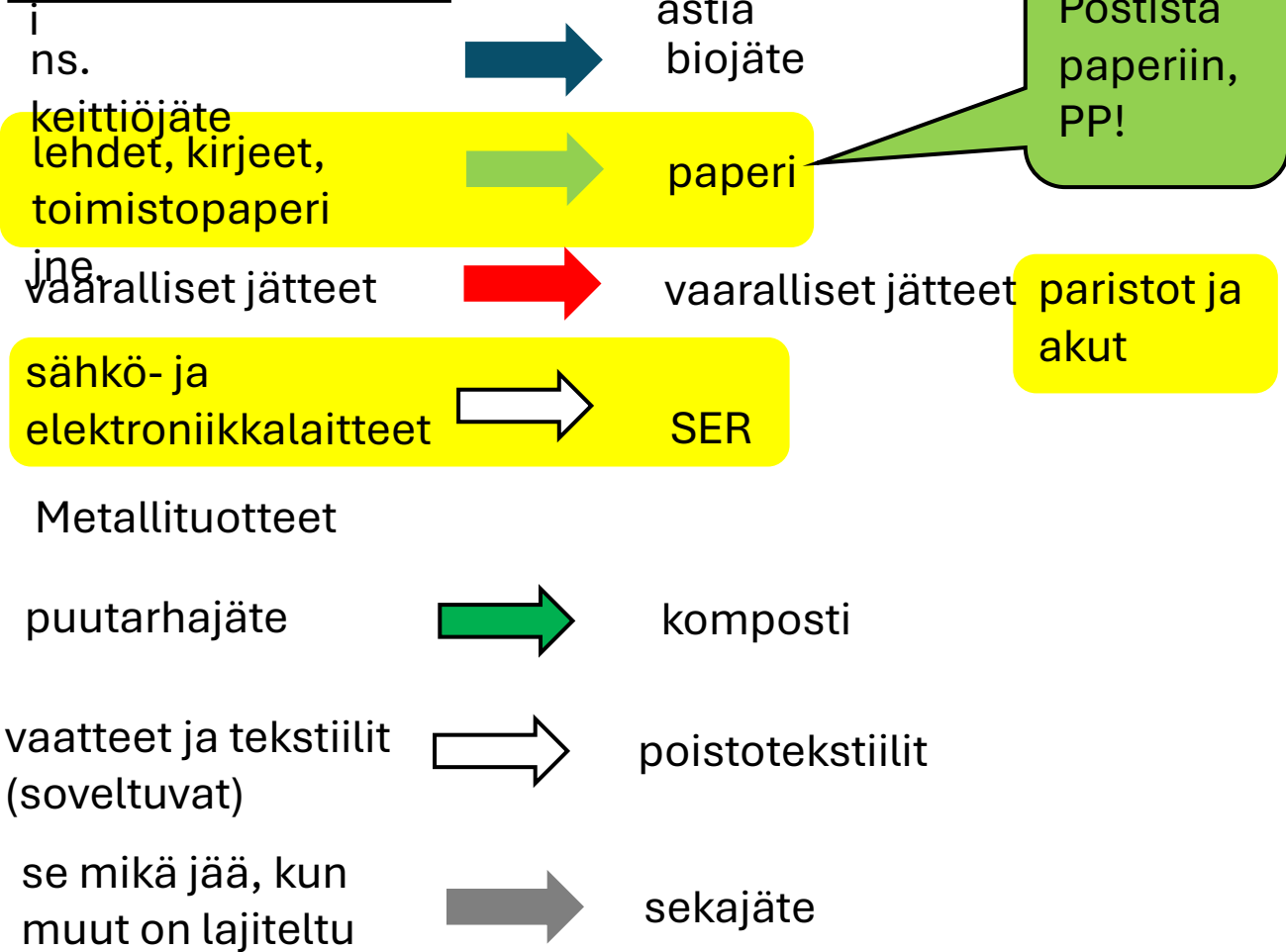
Oikea astia

Tuottajavastuun alaisia

Jätetuote/materiaali

Oikea astia

Postista paperiin, PP!

paristot ja akut

Väärin meni – mitä väliä?

Käyttökelpoiset tuotteet ja tavarat

- **Uudelleenkäyttö**
 - Tuotteen taloudellinen ja käyttöarvo sekä kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.
- kierrätys materiaalina
 - Vastaavan tuotteen valmistus aiheuttaa luonnonvarakulutusta ja päästöjä.

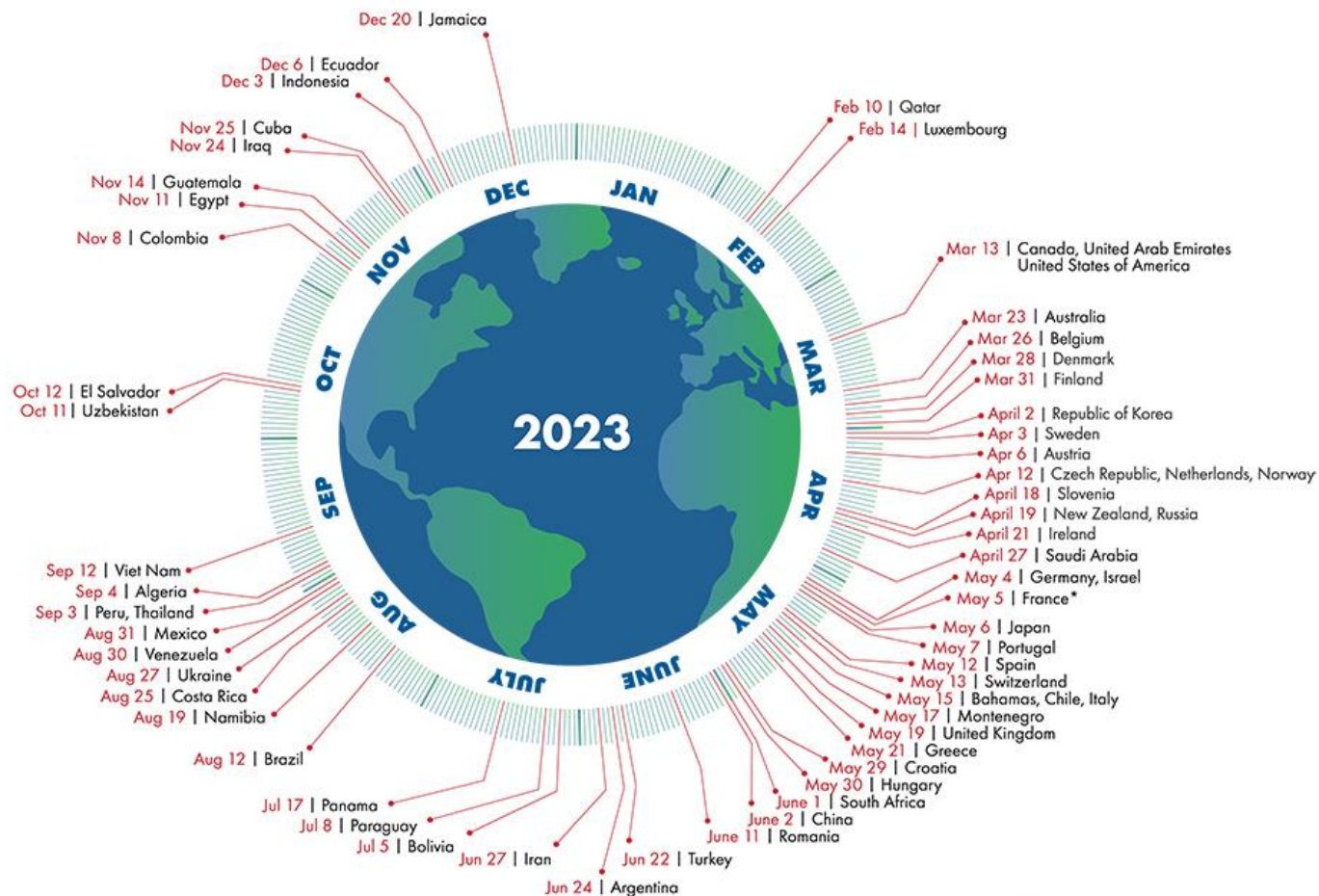
Käyttökelvottomat tuotteet, roskat ja jätteet

- **kierrätys**
 - Materiaalit ja ravinteet kiertävät.
- sekajäte
 - materiaali ja ravinteet menetetään, energia hyödynnetään
- vasta viimeisenä vaihtoehtona loppusijoitus kaatopaikalle

Country Overshoot Days 2023

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.
*French Overshoot Day based on nowcasted data. See overshootday.org/france.

Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

Lopuksi

- Tärkeää on lajitella
- Tärkeämpää on vähentää jätteen määrää
- Tärkeintä on vähentää luonnonvarojen kulutusta

**Hanki harkiten
Luota laatuun
Käytä kierrätettyä**

Kiitos osallistumisesta!

Toivomme palautetta koulutuksesta! Linkki lyhyeen palautekyselyyn löytyy alta (QR-koodi)

Kiitos palautteesta jo etukäteen!

<https://my.roidu.com/a/nszBjQTFYJpA6wEK>